

سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی

چارچوب حقوقی، اعتبار مالیاتی و الگوی اجرا

۱- چکیده مدیریتی

سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی یا CVC، سازوکاری است که به بنگاه‌های جالفتاده امکان می‌دهد در شرکت‌های فناور سرمایه‌گذاری کنند و از راه‌حل‌های آنها برای توسعه محصول، بهبود فرایند تولید یا ورود به بازارهای جدید بهره ببرند. برای اصفهان، ظرفیت اصلی این سازوکار در پیوند دادن نیازهای فناورانه صنایع با توان شرکت‌های نوآور و تجمیع منابع چند بنگاه برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های مشترک است.

پیشنهاد این گزارش آن است که اتاق بازرگانی اصفهان در مرحله نخست **راهبر و هماهنگ‌کننده یک برنامه CVC برای شرکت‌های عضو** باشد: نیازهای صنعت را شناسایی کند، فرصت‌های سرمایه‌گذاری را به‌صورت شفاف معرفی کند و بنگاه‌ها را به شرکت‌های فناور و نهادهای سرمایه‌گذاری واجد شرایط متصل سازد. سرمایه‌گذاری با منابع خود اتاق یا تأسیس صندوق اختصاصی، تصمیمی جداگانه است و به بررسی اختیارات قانونی، مقررات مالی اتاق و اخذ مجوزهای لازم نیاز دارد.

یکی از انگیزه‌های مشارکت شرکت‌ها، اعتبار مالیاتی بند «ت» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان است. طبق آیین‌نامه اجرایی، سرمایه‌گذاری مستقیم واجد شرایط می‌تواند تا سقف ۳۰ درصد و سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از مسیر صندوق‌ها و نهادهای مورد تأیید می‌تواند معادل سرمایه‌گذاری واجد شرایط اعتبار مالیاتی ایجاد کند. این اعتبار به شرکت سرمایه‌گذار تعلق می‌گیرد و از مالیات قطعی عملکرد آن کسر می‌شود؛ تحقق آن به شرایط سرمایه‌گذار، تأیید قبلی طرح، هزینه‌کرد قابل قبول و بررسی اسناد وابسته است.

۲- بیان مسئله

بنگاه‌های صنعتی و خدماتی اصفهان برای بهبود فرایند تولید، کاهش مصرف آب و انرژی، مدیریت زنجیره تأمین و توسعه محصولات جدید به راه‌حل‌های فناورانه نیاز دارند. در مقابل، شرکت‌های نوآور برای تکمیل محصول و ورود به بازار صنعتی، علاوه بر سرمایه، به شناخت مسئله‌های واقعی بنگاه‌ها، امکان آزمون فناوری در محیط تولید و دسترسی به نخستین مشتری نیازمندند. با وجود این نیاز متقابل، ارتباط میان دو گروه اغلب به همکاری پایدار یا سرمایه‌گذاری منجر نمی‌شود.

یکی از دلایل این فاصله آن است که سرمایه‌گذاری در شرکت‌های فناور برای یک بنگاه صنعتی فعالیت تخصصی و پرریسک است. شناسایی طرح مناسب، ارزیابی فناوری، ارزش‌گذاری شرکت و تعیین حقوق طرفین به دانش و هزینه نیاز دارد. همچنین یک بنگاه ممکن است تمایل نداشته باشد به‌تنهایی تمام ریسک یک طرح

را بپذیرد. در نتیجه، برخی راه‌حل‌های فناورانه با وجود کاربرد صنعتی، به سرمایه و بازار دسترسی پیدا نمی‌کنند.

سازوکار سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی یا CVC می‌تواند زمینه مشارکت بنگاه‌ها در تأمین مالی این راه‌حل‌ها را فراهم کند. مزیت حقوقی آن برای شرکت‌های عضو، امکان تنظیم رابطه سرمایه‌گذار و شرکت فناور در قالبی مشخص است؛ به‌گونه‌ای که آورده طرفین، مالکیت سهام و فناوری، شیوه تصمیم‌گیری، تعهدات اجرایی و شرایط خروج از ابتدا در قرارداد تعیین شود. سرمایه‌گذاری مشترک از طریق یک نهاد واجد شرایط نیز می‌تواند ارزیابی و مدیریت طرح‌ها را به ساختاری تخصصی بسپارد. تحقق این مزایا به انتخاب قالب مناسب و تنظیم دقیق قراردادها وابسته است.

مشوق مالیاتی نیز می‌تواند انگیزه مشارکت شرکت‌ها را تقویت کند. قانون جهش تولید دانش‌بنیان برای برخی سرمایه‌گذاری‌های مستقیم و غیرمستقیم در حوزه فناوری، اعتبار مالیاتی پیش‌بینی کرده است. البته این امتیاز به صرف ایجاد CVC تعلق نمی‌گیرد و به شرایط شرکت سرمایه‌گذار، نوع سرمایه‌گذاری، تصویب قبلی طرح و تأیید هزینه‌کرد وابسته است.

در اصفهان، اتاق بازرگانی می‌تواند نیازهای مشترک صنایع را شناسایی و شرکت‌های عضو را برای استفاده از این ظرفیت گرد هم آورد. با این حال، پیش از ایجاد صندوق یا مشارکت مالی خود اتاق، باید حدود اختیارات قانونی آن، شکل حقوقی سرمایه‌گذاری اعضا و شرایط بهره‌مندی آنان از اعتبار مالیاتی روشن شود. این گزارش با همین هدف، امکان ایجاد سازوکار CVC با راهبری اتاق اصفهان را از منظر اقتصادی، حقوقی و مالیاتی بررسی می‌کند.

۳- CVC چیست و چه مزیتی برای بنگاه‌ها دارد؟

در CVC، یک یا چند بنگاه در شرکت‌های نوآور سرمایه‌گذاری می‌کنند تا در کنار بازده مالی احتمالی، به ظرفیت‌های فناورانه و تجاری آنها دسترسی پیدا کنند. این سرمایه‌گذاری می‌تواند مستقیماً توسط یک شرکت یا به‌صورت غیرمستقیم از طریق صندوق و نهاد سرمایه‌گذاری انجام شود. CVC نام یک فعالیت و راهبرد سرمایه‌گذاری است و به‌تنهایی عنوان یک شخصیت حقوقی مشخص محسوب نمی‌شود.

برای یک بنگاه صنعتی، مزیت این روش آن است که می‌تواند به جای تلاش برای توسعه همه فناوری‌ها در داخل سازمان، با شرکتی که بر حل یک مسئله مشخص تمرکز کرده همکاری کند. بنگاه در این حالت ممکن است هم سرمایه‌گذار باشد و هم مشتری یا محل آزمون فناوری. شرکت نوآور نیز در کنار تأمین مالی، به شناخت نیاز بازار و امکان توسعه محصول در مقیاس صنعتی دست پیدا می‌کند.

مزیت حقوقی CVC از طراحی درست رابطه میان طرفین حاصل می‌شود. در قرارداد سرمایه‌گذاری می‌توان میزان و زمان پرداخت سرمایه، سهام و حقوق رأی، تعهد شرکت فناور به توسعه محصول، حقوق مالکیت فکری، محرمانگی اطلاعات صنعتی، شرایط افزایش سرمایه‌های بعدی و شیوه خروج سرمایه‌گذار را مشخص کرد. این شفافیت به طرفین کمک می‌کند پیش از بروز اختلاف، درباره منافع و مسئولیت‌های خود توافق کنند. صرف استفاده از عنوان CVC چنین مزیتی ایجاد نمی‌کند؛ کیفیت قرارداد و نظارت بر اجرای آن تعیین‌کننده است.

سرمایه‌گذاری از طریق یک صندوق یا نهاد تخصصی نیز می‌تواند برای بنگاه‌هایی که تجربه مستقیم در ارزیابی شرکت‌های نوآور ندارند مفید باشد. در این حالت، بررسی طرح‌ها و مدیریت سبد سرمایه‌گذاری به ساختاری تخصصی سپرده می‌شود و منابع چند شرکت میان طرح‌های مختلف توزیع می‌گردد. در مقابل، هزینه اداره نهاد واسطه، حدود اختیارات مدیر صندوق و نحوه پاسخ‌گویی آن باید در تصمیم شرکت‌ها لحاظ شود. در تجربه بین‌المللی، CVC یکی از مسیرهای ارتباط بنگاه‌های بزرگ با شرکت‌های فناور است، اما نتیجه آن برای همه طرح‌ها یکسان نیست. پژوهش OECD نشان می‌دهد نوع سرمایه‌گذار شرکتی می‌تواند بر مسیر نوآوری و تجاری‌سازی شرکت سرمایه‌پذیر اثر بگذارد. از این‌رو، در طراحی سازوکار اصفهان باید علاوه بر منافع سرمایه‌گذاران، امکان رشد و استقلال عملیاتی شرکت فناور نیز مورد توجه باشد.

۴- شکل‌های حقوقی قابل بررسی برای اجرای CVC

برای اجرای این برنامه در اصفهان سه مسیر اصلی قابل بررسی است:

۴-۱ سرمایه‌گذاری مستقیم شرکت عضو

در این مسیر، یک بنگاه واجد شرایط به‌طور مستقیم در افزایش سرمایه یک شرکت دانش‌بنیان یا فناور واجد شرایط مشارکت می‌کند. این روش زمانی مناسب‌تر است که بنگاه مسئله فناورانه مشخصی داشته باشد، شرکت فناور مناسبی را شناسایی کرده باشد و بتواند ارزیابی و پیگیری سرمایه‌گذاری را انجام دهد. مزیت آن، ارتباط مستقیم بنگاه با شرکت فناور و امکان تنظیم توافق متناسب با نیاز صنعتی است. در مقابل، ریسک طرح بر عهده همان سرمایه‌گذار قرار می‌گیرد و بنگاه باید توان بررسی فنی، حقوقی و مالی سرمایه‌گذاری را داشته باشد.

۴-۲ سرمایه‌گذاری غیرمستقیم از طریق نهاد واجد شرایط

چند شرکت می‌توانند منابع خود را برای تأسیس یا افزایش سرمایه یک صندوق پژوهش و فناوری یا نهاد سرمایه‌گذاری واجد شرایط به کار گیرند. در این حالت، نهاد واسطه با منابع تجمیع‌شده در طرح‌های فناورانه سرمایه‌گذاری می‌کند.

این روش برای بنگاه‌هایی مناسب است که می‌خواهند در چند طرح مشارکت کنند، ریسک سرمایه‌گذاری را توزیع کنند و ارزیابی و مدیریت سبد را به مدیر تخصصی بسپارند. برای برخورداری از اعتبار مالیاتی، عنوان «صندوق» کافی نیست؛ نهاد واسطه، موضوع فعالیت و طرح‌های آن باید با شرایط قانون و آیین‌نامه منطبق و مورد تأیید مراجع مربوط باشند.

۳-۴. سرمایه‌گذاری مشترک با صندوق نوآوری و شکوفایی

بند «ب» ماده ۹۹ قانون برنامه هفتم، کمک به افزایش سرمایه صندوق نوآوری و شکوفایی یا سرمایه‌گذاری مشترک تحت مدیریت این صندوق را در چارچوب مقرر، از مصادیق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم موضوع بند «ت» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان دانسته است. این مسیر نیز به بررسی شرایط طرح، نقش صندوق و ضوابط اجرایی نیاز دارد.

برای شروع برنامه در اصفهان، استفاده از یک نهاد سرمایه‌گذاری موجود و واجد شرایط می‌تواند با تأسیس صندوق جدید مقایسه شود. اگر تعداد سرمایه‌گذاران، حجم منابع و جریان طرح‌های قابل سرمایه‌گذاری در آینده به سطح مناسبی برسد، تأسیس نهاد اختصاصی قابل بررسی خواهد بود.

۵- جایگاه حقوقی اتاق بازرگانی اصفهان

قانون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق را مؤسسه‌ای غیرانتفاعی با شخصیت حقوقی و استقلال مالی معرفی می‌کند. اتاق‌های شهرستان نیز شخصیت حقوقی و استقلال اداری و مالی دارند. بر اساس ماده ۵ این قانون، ایجاد هماهنگی میان فعالان اقتصادی، همکاری با مراجع ذی‌ربط و تشویق سرمایه‌گذاری داخلی در امور تولیدی از وظایف اتاق است. این احکام، مبنایی برای نقش هماهنگ‌کننده و تسهیلگر اتاق در برنامه CVC فراهم می‌کند.

اتاق اصفهان می‌تواند در این چارچوب نیازهای فناورانه اعضا را دریافت و دسته‌بندی کند، طرح‌های مرتبط را از طریق فراخوان شناسایی کند، جلسات ارائه و ارزیابی ترتیب دهد و ارتباط میان شرکت‌های عضو، شرکت‌های فناور، صندوق‌ها و مراجع قانونی را برقرار سازد. اتاق همچنین می‌تواند راهنمای حقوقی و مالیاتی اولیه برای اعضا تهیه کند؛ با این توضیح که تصمیم سرمایه‌گذاری و مسئولیت مالی آن متعلق به خود سرمایه‌گذاران است.

در مقابل، سرمایه‌گذاری مستقیم اتاق از منابع خود موضوع متفاوتی است. وظیفه قانونی «تشویق سرمایه‌گذاری» به‌تنهایی پاسخ نمی‌دهد که اتاق تا چه حد می‌تواند منابع خود را در یک فعالیت خطرپذیر به کار گیرد یا سهامدار صندوق و شرکت شود. برای چنین تصمیمی باید ماهیت غیرانتفاعی اتاق، اساسنامه، ضوابط بودجه و مصارف، مقررات داخلی و مصوبات ارکان ذی‌صلاح بررسی شود. ماده ۲۱ قانون اتاق، مصرف

درآمد آن را تابع ضوابط مصوب هیأت نمایندگان می‌داند. بنابراین در مرحله نخست، نقش نهادی اتاق و سرمایه‌گذاری شرکت‌های عضو، مبنای اجرایی روشن‌تری برای برنامه است.

۶- اعتبار مالیاتی چه اثری برای شرکت‌های سرمایه‌گذار دارد؟

اعتبار مالیاتی با «معافیت مالیاتی شرکت فناور» تفاوت دارد. در اینجا مشوق به شرکت سرمایه‌گذار واجد شرایط تعلق می‌گیرد و مبلغ اعتبار تأییدشده از مالیات قطعی عملکرد آن کسر می‌شود. اگر اعتبار در سال تأیید به‌طور کامل قابل استفاده نباشد، طبق مقررات به سنوات بعد منتقل می‌شود. این اعتبار پرداخت نقدی دولت به سرمایه‌گذار یا تضمین بازگشت اصل سرمایه نیست.

آیین‌نامه، شرکت‌های سرمایه‌گذار واجد شرایط را تعریف کرده است؛ از جمله شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس تهران یا بازارهای اول و دوم فرابورس و شرکت‌هایی که حداقل سرمایه ثبتی مقرر را دارند. بنابراین همه شرکت‌های عضو اتاق، صرفاً به دلیل عضویت، امکان استفاده از این اعتبار را ندارند و وضعیت هر شرکت باید جداگانه بررسی شود.

• سرمایه‌گذاری مستقیم

در مسیر مستقیم، آورده نقدی باید در قالب افزایش سرمایه ثبت و پرداخت‌شده در شرکت دانش‌بنیان یا فناور واجد شرایط انجام شود. مطابق ماده ۴ آیین‌نامه، اعتبار مالیاتی این مسیر حداکثر ۳۰ درصد سرمایه‌گذاری است و درصد دقیق آن بر پایه ضوابط مصوب و تأیید مراجع مربوط تعیین می‌شود.

• سرمایه‌گذاری غیرمستقیم

در مسیر غیرمستقیم، شرکت سرمایه‌گذار از محل آورده نقدی در تأسیس یا افزایش سرمایه صندوق یا نهاد واجد شرایط مشارکت می‌کند. در صورت سرمایه‌گذاری آن نهاد در مصادیق مورد تأیید و تحقق سایر شرایط، معادل سرمایه‌گذاری واجد شرایط می‌تواند به‌عنوان اعتبار مالیاتی شناسایی شود. شناسایی اعتبار به میزان هزینه‌کرد انجام‌شده، گزارش پیشرفت طرح، اسناد قانونی و تأییدهای مقرر وابسته است.

برای مثال، اگر شرکتی ۱۰۰ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری مستقیم واجد شرایط انجام دهد، سقف نظری اعتبار آن ۳۰ میلیارد ریال خواهد بود؛ مبلغ قطعی ممکن است کمتر باشد. در مسیر غیرمستقیم واجد شرایط، سقف نظری می‌تواند معادل همان ۱۰۰ میلیارد ریال باشد، اما این عدد به معنای دریافت فوری ۱۰۰ میلیارد ریال وجه نقد نیست. اعتبار تنها در برابر مالیات عملکرد شرکت قابل استفاده است و سرمایه‌گذاری همچنان در معرض ریسک مالی قرار دارد.

از دید بنگاه، اعتبار مالیاتی می‌تواند هزینه مؤثر سرمایه‌گذاری را کاهش دهد و مشارکت در طرح فناورانه را جذاب‌تر کند. باین‌حال، ارزش واقعی آن به میزان مالیات قطعی شرکت در سال‌های پیش رو، زمان تأیید و

مصرف اعتبار، هزینه مدیریت سرمایه‌گذاری و نتیجه خود طرح وابسته است. به همین دلیل، هر شرکت پیش از تعهد سرمایه باید یک برآورد مالی و مالیاتی متناسب با وضعیت خود تهیه کند.

۷- شروط و محدودیت‌های مهم مالیاتی

برخورداری از اعتبار مالیاتی نیازمند رعایت مجموعه‌ای از شرایط است. مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از: تأیید طرح پیش از سرمایه‌گذاری: طرح باید در چارچوب مصادیق اعلامی به دبیرخانه شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان ارائه و تأیید شود.

انتخاب مسیر قانونی سرمایه‌گذاری: خرید سهام از سهامدار قبلی، پرداخت وام یا قرارداد خرید خدمات را نمی‌توان بدون بررسی، معادل افزایش سرمایه نقدی مشمول آیین‌نامه دانست. احراز وضعیت سرمایه‌پذیر یا نهاد واسط: شرکت فناور، صندوق یا نهاد سرمایه‌گذاری باید واجد شرایط مقرر باشد.

ثبت هزینه‌کرد و گزارش پیشرفت: مبلغ اعتبار به طرح مصوب، هزینه‌کرد قابل قبول و اسناد و صورت‌های مالی حسابرسی شده وابسته است.

انجام تکالیف مالیاتی شرکت سرمایه‌گذار: اظهارنامه و مدارک لازم باید در موعد مقرر ارائه شوند. همچنین هزینه سرمایه‌گذاری که مبنای اعتبار مالیاتی قرار گرفته است، بار دیگر به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی سرمایه‌گذار پذیرفته نمی‌شود. اعتبار مزبور برای بدهی مالیاتی مربوط به سال‌های پیش از سرمایه‌گذاری یا سایر منابع مالیاتی قابل استفاده نیست و مشمول استرداد نقدی نمی‌شود. اگر سرمایه‌گذاری پیش از پایان دوره مقرر، بدون تأیید مرجع مربوط کاهش یابد یا واگذار شود، امکان مطالبه اعتبار استفاده‌شده و جرایم قانونی وجود دارد.

در یک طرح واحد نیز نباید اعتبار مالیاتی در دو سطح، برای شرکت سرمایه‌گذار غیرمستقیم و صندوق زیرمجموعه آن، به‌طور هم‌زمان مطالبه شود. این موضوع باید در طراحی ساختار مالکیت و قراردادهای میان شرکت‌ها و نهاد واسط کنترل شود.

۸- الگوی اجرایی پیشنهادی برای اتاق اصفهان

مرحله نخست: تشکیل میز سرمایه‌گذاری فناورانه صنایع

اتاق می‌تواند با مشارکت کمیسیون‌ها و تشکلهای تخصصی، میز سرمایه‌گذاری فناورانه را تشکیل دهد. وظیفه این میز، دریافت مسائل بنگاه‌ها، شناسایی نیازهای مشترک، معرفی فرصت‌ها به اعضا و برقراری ارتباط با

شرکت‌های فناور و نهادهای سرمایه‌گذاری است. معیارهای انتخاب طرح و شیوه دسترسی اعضا باید از ابتدا روشن باشد.

در این مرحله، اتاق تعهدی به تأمین سرمایه یا تضمین بازده طرح‌ها نمی‌پذیرد. هر شرکت عضو، پس از بررسی فنی، مالی و حقوقی، درباره سرمایه‌گذاری خود تصمیم می‌گیرد.

مرحله دوم: اجرای چند طرح آزمایشی

برای شروع، دو یا سه مسئله مشخص و قابل سنجش از سوی بنگاه‌های متقاضی انتخاب شود؛ برای نمونه، کاهش مصرف آب و انرژی در خطوط تولید یا بهبود رهگیری زنجیره تأمین. برای هر مسئله باید بنگاه متقاضی، راه‌حل فناورانه، سرمایه موردنیاز، نتیجه مورد انتظار و شیوه سنجش عملکرد مشخص شود.

هم‌زمان، مسیر سرمایه‌گذاری مستقیم یا غیرمستقیم و امکان استفاده هر سرمایه‌گذار از اعتبار مالیاتی بررسی شود. انتخاب یک مسئله صنعتی یا شرکت فناور، به‌خودی‌خود به معنای تأیید مالیاتی طرح نیست.

مرحله سوم: انتخاب نهاد سرمایه‌گذاری

اتاق و شرکت‌های علاقه‌مند می‌توانند هزینه و فایده دو گزینه را مقایسه کنند: همکاری با یک صندوق موجود و واجد شرایط، یا مشارکت در تأسیس نهاد جدید. اگر حجم منابع و تعداد طرح‌ها محدود باشد، همکاری با نهاد موجود می‌تواند شروع مناسب‌تری باشد. اگر مشارکت اعضا پایدار شد و جریان کافی از طرح‌های قابل سرمایه‌گذاری شکل گرفت، تأسیس صندوق اختصاصی طبق ضوابط قانونی قابل پیگیری است.

متن پیشنهادی برای تصمیم اولیه اتاق

«اتاق بازرگانی اصفهان مأمور شود ظرف سه ماه، با مشارکت داوطلبانه شرکت‌های عضو و همکاری یک نهاد سرمایه‌گذاری واجد شرایط، طرح آزمایشی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی را برای مسائل فناورانه منتخب استان طراحی کند و گزارش امکان‌سنجی حقوقی، مالیاتی و مالی آن را ارائه دهد. هرگونه مشارکت مالی مستقیم اتاق یا تأسیس صندوق مستقل، منوط به بررسی مقررات داخلی، تصویب ارکان ذی‌صلاح و اخذ مجوزهای قانونی خواهد بود.»

۹- نتیجه‌گیری

ایجاد سازوکار CVC برای اصفهان زمانی قابل دفاع است که از مسئله واقعی صنعت آغاز شود و شرکت‌های عضو، سرمایه‌گذاران آن باشند. چنین سازوکاری می‌تواند منابع مالی بنگاه‌ها را به توسعه فناوری‌های موردنیازشان پیوند دهد و با قراردادهای روشن، حقوق و مسئولیت‌های سرمایه‌گذار و شرکت فناور را مشخص کند.

اتاق بازرگانی اصفهان ظرفیت آن را دارد که نیازهای پراکنده صنایع را تجمیع و ارتباط میان بنگاه‌ها، شرکت‌های فناور و نهادهای سرمایه‌گذاری را سازمان‌دهی کند. این نقش با وظایف قانونی اتاق در هماهنگی

فعالان اقتصادی و تشویق سرمایه‌گذاری تناسب دارد. ورود مستقیم منابع خود اتاق به فعالیت خطرپذیر، به بررسی و تصویب جداگانه نیازمند است.

اعتبار مالیاتی می‌تواند انگیزه مؤثری برای مشارکت شرکت‌های واجد شرایط باشد، اما منفعت قطعی یا خودکار نیست. بنابراین پیشنهاد عملی، آغاز یک برنامه آزمایشی با راهبری اتاق و سرمایه‌گذاری داوطلبانه اعضا از مسیر یک نهاد واجد شرایط موجود است. نتیجه این مرحله مبنای تصمیم بعدی درباره ایجاد صندوق اختصاصی خواهد بود.

منابع

۱. قانون جهش تولید دانش‌بنیان، بند «ت» ماده ۱۱ (www.inif.ir)
۲. آیین‌نامه اجرایی بند «ت» ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان، با اصلاحات بعدی (nezamat.ir)
۳. قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت، ماده ۹۹ (nezamat.ir)
۴. قانون اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مواد ۲، ۴، ۵ و ۲۱ (services.iranimpex.com)
۵. پژوهش OECD درباره CVC و نوآوری شرکت‌های نوپا، ۲۰۲۶
[https://www.oecd.org/en/publications/corporate-venture-capital-and-start-up-\(-\)dfc-en.html۴۳۶۰۴innovation-in-the-digital-age](https://www.oecd.org/en/publications/corporate-venture-capital-and-start-up-(-)dfc-en.html۴۳۶۰۴innovation-in-the-digital-age)